

Onderwerp: Advisering over lokaal publieke media instelling

Ons kenmerk: 20RV000007

Nummer:

Elst, 18 februari 2020

AAN DE RAAD

1. Advies

- 1) Het Commissariaat voor de Media te adviseren om de Stichting Omroep Lingewaard aan te wijzen als lokale omroep voor de verzorging van publieke mediadiensten conform bijgevoegde brief.
- 2) Via een begrotingswijziging de kosten van de lokale omroep voor het jaar 2020 te dekken uit onvoorzien 2020 en structureel op te nemen in de meerjarenbegroting.

2. Inleiding

Het Commissariaat voor de Media kan op grond van artikel 2.61, eerste lid van de Mediawet 2008 een lokale publieke media-instelling aanwijzen voor de verzorging van publieke mediadiensten op lokaal niveau.

De aanwijzing van 25 november 2014 voor Stichting Lokale Media Overbetuwe als lokale publieke media-instelling verliep per 25 november 2019. Sinds het verlopen van de aanwijzingsperiode hebben drie lokale omroepen en streekomroepen een aanvraag voor een aanwijzing ingediend bij het Commissariaat. De instellingen moeten daarvoor voldoen aan een aantal criteria genoemd in het tweede lid van het wetsartikel 2.61. Het Commissariaat kan pas overgaan tot aanwijzing nadat de gemeenteraad het Commissariaat heeft geadviseerd over de vraag of de instelling voldoet aan de criteria voor aanwijzing. De criteria zijn:

- a) rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid zijn;
- b) zich volgens de statuten uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel stellen het op regionaal respectievelijk lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te vervullen; en
- c) volgens de statuten een orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende provincie of gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen.

De gemeenteraad mag niet adviseren met betrekking tot de inhoud van de programmering van de omroep. In het geval dat er meerdere omroepen een aanvraag indienen, kan de gemeenteraad nog andere afwegingen meenemen. Wij hebben deze overwegingen gebaseerd op het "Vernieuwingsconvenant Gemeenten – Lokale Omroepen 2015 – 2018" en de "Samenvatting Lokaal Toereikend Media Aanbod".

Financiering

Een lokale publieke media-instelling maakt kosten om programma's te maken en uit te zenden. Om deze kosten te dekken, ontvangen zij middelen van alle gemeenten waar zij uitzenden. De gemeenten ontvangen deze middelen weer van het Rijk via het gemeentefonds.

Het Rijk hanteert hierbij een bedrag per huishouden, dat ieder jaar wordt aangepast met het accres. Voor 2020 geldt een bedrag van € 1,32 per huishouden. Voor de gemeente Overbetuwe komt dit uit op een totaal van € 25.757.

Dit bedrag is te laag om een professionele lokaal publieke media-instelling van te kunnen betalen. Vandaar dat het Commissariaat de vorming van streekomroepen stimuleert. Wanneer één lokaal publieke media-instelling uitzendt in meerdere gemeenten, kan de lokaal publieke media-instelling van meerdere gemeenten een bijdrage ontvangen. De lokaal publieke media-instelling kan dan ook de overheadkosten drukken. Verder staat het een lokale omroep of streekomroep vrij om op andere manieren fondsen te verwerven, bijvoorbeeld door het verkopen van advertentieruimte of het verkopen van eigen producties.

Proces

Wanneer een lokale publieke media-instelling in andere gemeenten al een aanwijzing heeft gekregen, moet de gemeente waarvoor een nieuwe aanvraag is ingediend ook met die gemeenten in overleg treden. Gemeenten moeten met betrekking tot het advies over artikel 2.61 lid 2 van de Mediawet 2008 met een eensluidend advies komen. Wij hebben dan ook afgestemd met alle gemeenten waar de aanvragers nu uitzenden.

Het Commissariaat verzoekt de gemeente in het geval van meerdere aanvragers om te onderzoeken of deze aanvragers kunnen samengaan in één (streek)omroep.

Aanvragers

De gemeente Overbetuwe heeft van het Commissariaat voor verschillende lokale publieke media-instellingen adviesvragen gekregen. Het gaat om:

- 1) Stichting Omroep Lingewaard: deze bedient nu de gemeente Lingewaard (bijlage 2). Deze aanvraag wordt ondersteund door de Stichting RTV Rheden Rozendaal (bijlage 3).
- 2) Stichting Streekomroep Midden Gelderland: deze bedient nu de gemeenten Arnhem en Renkum (bijlage 4).
- 3) Stichting Streekomroep RN7: deze bedient nu de gemeenten Beuningen, Druten, Nijmegen en Overbetuwe en Wijchen (bijlage 5). Stichting Streekomroep RN7 is in 2019 ontstaan uit onder andere Stichting Omroep Overbetuwe en zendt in de gemeente Overbetuwe uit op de zendmachtiging die ooit is toegewezen aan Stichting Omroep Overbetuwe.

Overwegingen

Zoals eerder aangegeven moeten lokale publieke media-instellingen voldoen aan artikel 2.61 lid 2 uit de Mediawet 2008. Alle aanvragers voldoen aan deze vereisten.

Vereisten artikel 2.61 lid 2	Stg. OL	Stg. RN7	Stg. MG
Is de aanvrager een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid? Met andere woorden: is het een stichting of een vereniging?	Ja	Ja	Ja
Stelt de aanvrager zich ten doel op lokaal niveau de publieke mediaopdracht uit te voeren door media-aanbod te verzorgen dat is gericht op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in de gemeente leven?	Ja	Ja	Ja
Heeft de aanvrager volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt?	Ja	Ja	Ja
Is dit Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO) representatief samengesteld?	Ja	Ja	Ja

De gemeente Overbetuwe heeft de aanvragen, beleidsplannen en statuten (zie bijlagen 2, 4 en 5) van de drie lokaal publieke media-instellingen bestudeerd. Hieruit komt naar voren dat zij allen een stichting zijn, dat zij zich in hun statuten ten doel stellen een media-aanbod te verzorgen dat gericht is op de maatschappelijke behoeften van de gemeente(n), waarin zij

uitzenden. Verder hebben zij allen een PBO en zijn alle PBO's samengesteld met vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke stromingen en van de verschillende gemeenten waar de aanvragers uitzenden.

Met al deze gemeenten hebben wij afgestemd om tot een eensluidend advies te komen met betrekking tot de wettelijke vereisten, zoals omschreven in artikel 2.61 lid 2 van de Mediawet 2008.

Daarbij hebben wij, in overeenstemming met de wens van het Commissariaat om mogelijkheden tot vorming van een streekomroep te onderzoeken, met alle aanvragers besproken hoe zij denken over het samengaan met (één van) de andere aanvragers. Alle aanvragers waren bereid om de mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken. Maar daadwerkelijk samengaan tot één streekomroep was op korte termijn niet mogelijk. Na deze besprekingen heeft de Stichting Streekomroep Midden Gelderland medio januari 2020 ook een aanvraag voor een aanwijzing ingediend voor de gemeente Lingewaard. Op 6 februari 2020 zijn wij in gesprek gegaan met de Stichting Omroep Lingewaard en de Stichting Streekomroep Midden Gelderland en de gemeente Lingewaard. Hierbij was samenwerking tussen de omroepen onderwerp van gesprek. Tijdens dit overleg is de intentie uitgesproken dat de omroepen in streekomroepregio 25 (Arnhem en de Liemers) de samenwerking zullen intensiveren. De gemeenten in deze regio ondersteunen deze ontwikkeling.

Om tot een advies te komen hebben we ons gebaseerd op andere criteria. Deze zijn gebaseerd op het document "Samenvatting Lokaal Toereikend Media Aanbod" van de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroep (NLPO). Wij hebben deze criteria vergeleken met de statuten en beleidsplannen van de aanvragers. Deze onderwerpen zijn ook ter sprake gekomen in de overleggen met de aanvragers en de andere betrokken gemeenten.

Tot slot hebben wij een korte enquête uitgezet onder de inwoners van de gemeente Overbetuwe. Hieruit kwam naar voren dat de inwoners van de gemeente Overbetuwe erg betrokken zijn bij een lokale omroep, we hebben 341 reacties gekregen. We hebben ook gevraagd in welke kern men woonachtig is, uit alle kernen hebben we reacties ontvangen. In onderstaande tabel splitsen we de reacties verder uit.

Inhoud		Aantal
Reacties totaal		341
	Geen mening	44
	Niet woonachtig in de gemeente Overbetuwe	27
Relevante reacties		270
	Voorkeur Stg. Omroep Lingewaard	107
	Voorkeur Stg. Streekomroep RN7	118
	Voorkeur Stg. Streekomroep Midden Gelderland	45

De inwoners van de gemeente Overbetuwe zijn bijna gelijk verdeeld tussen een voorkeur voor de Stichting Omroep Lingewaard en de Stichting Streekomroep RN7.

3. Doel en beoogd effect

Naar aanleiding van onder andere het advies van de gemeenteraad zal het Commissariaat een lokale publieke media-instelling aanwijzen voor de gemeente Overbetuwe. De inwoners van Overbetuwe hebben dan weer een lokaal publieke media-instelling.

4. Argumenten

1.1) Na vergelijking van de aanvragers past het aanbod van Stichting Omroep Lingewaard het beste bij onze gemeente.

Met de bovenstaande informatie hebben we een afweging kunnen maken. Onze keuze is gevallen op Stichting Omroep Lingewaard vanwege:

- De sterke regionale binding die de Stichting Omroep Lingewaard heeft met de gemeenten Lingewaard en Overbetuwe. Deze binding komt ook terug in haar programmering.
- De aandacht die Stichting Omroep Lingewaard heeft voor de belangen en rol van burgers bij het maken van programma's. Burgers zijn niet alleen afnemers van de programma's, het is ook de bedoeling dat burgers betrokken worden bij programma's en dat de programma's bijdragen aan de positie van burgers in het democratisch proces.

Onze keuze is niet gevallen op Stichting Streekomroep RN7 vanwege het feit dat deze Streekomroep voornamelijk actief is in de regio rondom Nijmegen. De NLPO heeft Nederland opgedeeld in verschillende regio's voor (toekomstige) streekomroepen¹. Stichting Streekomroep RN7 is voornamelijk actief in regio 26 (Rijk van Nijmegen). De gemeente Overbetuwe ligt in regio 25.

Onze keuze is niet gevallen op Stichting Streekomroep Midden Gelderland, ondanks dat zij actief zijn in regio 25, omdat uit de enquête onder onze inwoners naar voren kwam dat zij weinig binding hebben met Stichting Streekomroep Gelderland Midden, slechts 45 van de relevante reacties 270 gaven aan een voorkeur te hebben voor Stichting Streekomroep Midden Gelderland.

2.1) Gemeenten zijn verplicht een lokaal publieke media-instelling (mede) te financieren.

De Mediawet verplicht gemeenten een financiële bijdrage te leveren aan een lokale publieke media-instelling met een aanwijzing. De gemeenten ontvangen deze middelen zonder oormerk van het Rijk via het gemeentefonds.

5. Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

6. Financiën

Nadat de gemeenteraad het Commissariaat advies heeft gegeven over de lokaal publieke media-instelling, zal het Commissariaat alle relevante informatie wegen en een lokaal publieke media-instelling aanwijzen. Wij verwachten dat een nieuwe lokaal publieke media-instelling pas medio 2020 uit zal zenden.

Voor 2020 ontvangen wij van het Rijk € 25.757 voor een lokaal publieke media-instelling. Voor de tweede helft van 2020 hebben we dan een bedrag nodig van ongeveer € 13.000. Voor het jaar 2020 dekken wij deze kosten uit het budget Onvoorzien voor 2020. De kosten voor 2021 en verder nemen we op in de meerjarenbegroting, ten laste van het begrotingssaldo.

Er zijn landelijk plannen om de lokaal publieke media-instellingen direct vanuit het Rijk te financieren. Het is nog onduidelijk wanneer deze plannen werkelijkheid zullen worden en of dat gepaard zal gaan met een uitname uit het gemeentefonds.

7. Vervolg

Planning

Wij geven het advies van de gemeenteraad zo snel mogelijk door aan het Commissariaat. Het is daarna aan het Commissariaat om een besluit te nemen over de aanwijzing. Mocht een aanvrager het niet eens zijn met het besluit van het Commissariaat, dan moeten zij zich wenden tot het Commissariaat.

¹ Meer informatie over de streekindeling is hier te vinden. https://www.nlpo.nl/sites/default/files/inline-files/NLPO_Streekomroepen%20van%20Nederland_Dec2018.pdf

Het is aan de betreffende lokale publieke media-instelling om haar activiteiten uit te breiden naar de gemeente Overbetuwe, na een aanwijzing.

Communicatie

Wij geven het besluit van de gemeenteraad door aan het Commissariaat en aan de aanvragers. De aanvragers ontvangen een kopie van de brief aan het Commissariaat. We informeren ook de andere betrokken gemeenten.

Participatie

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,
mr. M.F.H. Knaapen R.P. Hoytink-Roubos

8. Relevante stukken

- Bijlage 1: Brief van de gemeenteraad aan Commissariaat met advies Nr. 20uit00471
- Bijlage 2: Brief van Commissariaat met aanvraag Stg. Omroep Lingewaard Nr. 19ink11538
- Bijlage 3: Brief van Omroep Rheden Rozendaal Nr. 20bij00420
- Bijlage 4: Brief van Commissariaat met aanvraag Stg. Streekomroep RN7 Nr. 19ink17988
- Bijlage 5: Brief van Commissariaat met aanvraag Stg. Streekomroep Midden Gelderland Nr. 19ink21506
- Bijlage 6: Raadsbesluit Advisering over lokaal publieke media-instelling Nr. 20rb000010

Portefeuillehouder: D.E.W. Horsthuis-Tangelder

De behandelend ambtenaar is J. Oudshoorn. Technische vragen dienen uiterlijk de donderdagmorgen om 08.00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl.